

Zadanie 1. Stosując wzór sumacyjny Simpsona dla przedziału całkowania podzielonego na $k = 3$ podprzedziały obliczyć całkę:

$$I = \int_{-3}^3 (x^3 + 2x) dx$$

Odpowiedź:

Całkę można policzyć dwoma sposobami:

- I. Korzystamy z ogólnego wzoru Simpsona:

$$\int_a^b f(x) dx \approx \frac{h}{6} [f_0 + f_n + 2(f_2 + f_4 + \dots + f_{n-2}) + 4(f_1 + f_3 + \dots + f_{n-1})].$$

Mamy zatem:

$$I = \frac{h}{6} [f(-3) + f(3) + 2(f(-1) + f(1)) + 4(f(-2) + f(0) + f(2))] = \\ = \frac{2}{6} [-33 + 33 + 2 \cdot (-3 + 3) + 4 \cdot (-12 + 0 + 12)] = 0$$

- II. Korzystamy ze wzoru Simpsona obliczając sumę trzech całek:

$$I = \int_{-3}^{-1} (x^3 + 2x) dx + \int_{-1}^1 (x^3 + 2x) dx + \int_1^3 (x^3 + 2x) dx.$$

$$\text{Stąd: } I = \frac{2}{6} [-33 + 4 \cdot (-12) - 3] + \frac{2}{6} [-3 + 4 \cdot 0 + 3] + \frac{2}{6} [3 + 4 \cdot 12 + 33] = 0$$

Uwaga: $h = x_{i+2} - x_i$, gdzie $i = 0, 2, 4$.

Zadanie 2. Oblicz całki (bez podziału na podprzedziały):

$$I = \int_1^3 (x^2 - 3x + 5) dx,$$

a) metodą prostokątów środkowych, b) metodą trapezów, c) metodą Simpsona.

Zadanie 3. Stosując wzory Newtona–Cotesa przy interpolacji wielomianem 3-go stopnia, obliczyć całkę:

$$I = \int_{-1}^2 (-8x^3 + 4x^2 + 20x + 8) dx$$

Odpowiedź:

Dla stopnia $n = 3$:

$$h = \frac{2 - (-1)}{3} = 1,$$

$$x_0 = -1, \quad x_1 = 0, \quad x_2 = 1, \quad x_3 = 2,$$

$$f_0 = 8 + 4 - 20 + 8 = 0, \quad f_1 = 8, \quad f_2 = -8 + 4 + 20 + 8 = 24, \quad f_3 = -64 + 16 + 40 + 8 = 0.$$

Korzystając ze wzoru Newtona–Cotesa dla $n = 3$ otrzymujemy:

$$I = 3 \cdot 1 \cdot \left(\frac{1}{8} \cdot 0 + \frac{3}{8} \cdot 8 + \frac{3}{8} \cdot 24 + \frac{1}{8} \cdot 0 \right) = 36$$

Zadanie 4. Obliczyć metodą prostokątów lewych, prawych, środkowych oraz trapezów całki (n – liczba podprzedziałów):

$$\int_1^3 \frac{dx}{x}, \quad n = 4, \quad \int_0^2 x^3 dx, \quad n = 4,$$

$$\int_0^3 x\sqrt{1+x^2} dx, \quad n = 6, \quad \int_0^1 \sin \pi x dx, \quad n = 6,$$

$$\int_0^{2\pi} x \sin x dx, \quad n = 8, \quad \int_0^1 x^2 e^x dx, \quad n = 8.$$

Dodatkowo obliczyć powyższe całki stosując metodę Simpsona oraz wzory Newtona–Cotesa (stopnia 3, 4, 5) dla $n = 1$.

Zadanie 5. Stosując trzypunktową kwadraturę Gaussa znaleźć wartość całki

$$I = \int_{-\sqrt{5}+\sqrt{3}}^{\sqrt{5}+\sqrt{3}} (4x^4 - 2x^2) dx$$

Czy otrzymany wynik jest dokładny? Dla trzypunktowej kwadratury Gaussa węzły i wagi są następujące:

$$\xi_0 = -\sqrt{\frac{3}{5}}, \quad \xi_1 = 0, \quad \xi_2 = \sqrt{\frac{3}{5}} \quad w_0 = \frac{5}{9}, \quad w_1 = \frac{8}{9}, \quad w_2 = \frac{5}{9}$$

Odpowiedź:

Stosując podstawienie

$$x = m\xi + n \quad \text{gdzie } m = \frac{\sqrt{5} + \sqrt{3} + \sqrt{5} - \sqrt{3}}{2} = \sqrt{5}$$

$$n = \frac{\sqrt{5} + \sqrt{3} - \sqrt{5} + \sqrt{3}}{2} = \sqrt{3}$$

sprowadzamy całkę w przedziale $\langle -\sqrt{5} + \sqrt{3}; \sqrt{5} + \sqrt{3} \rangle$ do całki w przedziale $\langle -1; 1 \rangle$ Po zastosowaniu trzypunktowej kwadratury Gaussa do otrzymanej całki ostateczny rezultat wynosi

$$I = \sqrt{5} \left(\frac{5}{9} \cdot 0 + \frac{8}{9} \cdot 30 + \frac{5}{9} \cdot 522 \right) = \frac{1000\sqrt{5}}{3}.$$

Otrzymany wynik jest dokładny ponieważ trzypunktową kwadraturę Gaussa można całkować ściśle wielomiany do stopnia 5-go włącznie.

Zadanie 6. Obliczyć przybliżoną wartość całki : $\int_{-\sqrt{3}+1}^{\sqrt{3}+1} e^{x/2} (\sin x - 1) dx$ dwupunktową kwadraturę Gaussa. Wagi $w_i = 1.0$, współrzędne węzłów $x_i = \pm 1/\sqrt{3}$.

Zadanie 7. Obliczyć kwadraturę Gaussa całki, przyjmując $n = 2$ i $n = 3$:

$$\int_1^3 \frac{dx}{x}, \quad \int_0^2 x^3 dx, \quad \int_0^3 x\sqrt{1+x^2} dx,$$

$$\int_0^1 \sin \pi x dx, \quad \int_0^{2\pi} x \sin x dx, \quad \int_0^1 x^2 e^x dx.$$

Zadanie 8. Oblicz całki (bez podziału na podprzedziały):

$$I = \int_3^9 (x^2 - 12x + 36) dx,$$

- metodą Simpsona,
- metodą dwupunktową Gaussa.
- Wyznacz błąd bezwzględny dla każdego z przypadków wiedząc, że dokładne wartości całek wynoszą: $I = 18.0$.

Odpowiedź:

a) Metoda Simpsona:

$$\int_3^9 (x^2 - 12x + 36) dx = \int_3^9 (x - 6)^2 dx = \frac{9-3}{6} ((3-6)^2 + 4 \cdot (6-6)^2 + (9-6)^2) = 18$$

b) Metoda Gaussa:

$$w_1 = w_2 = 1.0$$

$$x_1 = \frac{12}{2} - \frac{9-3}{2} \cdot \frac{\sqrt{3}}{3} = 6 - \sqrt{3}$$

$$x_2 = \frac{12}{2} + \frac{9-3}{2} \cdot \frac{\sqrt{3}}{3} = 6 + \sqrt{3}$$

$$f_1 = \left((6 - \sqrt{3}) - 6 \right)^2 = 3$$

$$f_2 = \left((6 + \sqrt{3}) - 6 \right)^2 = 3$$

$$\int_3^9 (x - 6)^2 dx = \frac{9-3}{2} (1 \cdot 3 + 1 \cdot 3) = 18$$

c) Błąd bezwzględny dla obu metod wynosi:

$$\Delta_I = |\tilde{I} - I| = 0$$
